

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

MEGJELENIK HÉTFŐ ÉS CSÜTÖRTÖK KIVÉTELÉVEL MINDEN NAP.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vételnek fel. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bende Imre-ut. 3. szám.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. VALENTIN EMIL.

Társszerkesztő: IFJ. WAGNER ANTAL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: ==

Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára: 4 fillér

A hosszú pénzkrízis

főleg a vidéken szedte áldozatait. Több mint száz intézet bukott meg és tűnt le a semmiségbe, mindenütt anyagi pusztulást és elkeseredést hagyva maguk után. Nem csoda, ha ilyen körülmények között a takarékgyűjtő közönség bizalma megrendült és egymásután szedte ki a betéteket a vidéki takarékpénztárakból, melyek pedig tulnyomó részben jól fundált, szolid intézetek, amelyek kritikusan időkben mindig fényesen megállották helyüket.

A vidéki pénzügyintézeteknél lényeges szerepet játszanak azok a betétek, melyeket községek, törvényhatóságok, testületek és más nyilvános jellegű tényezők helyeznek el. Most azután, sajnos sok helyen azt kell látnunk, hogy akció indult meg arra nézve, hogy ezek az állandó jellegű betétek a vidéki pénzügyintézetektől elvonassanak. A legnagyobb baj pedig az, hogy éppen ebben az akcióban, éppen a hatóságok és a hivatalos személyek járnak elől.

Eleinte az Országos Központi Hitelszövetkezetnek csináltak reklámot és ilyen módon vontak el nagy tőkéket a vidéktől. Később a főpapság agitált az egyházi pénzek biztosabb elhelyezése mellett, most pedig már a hatóságok lépnek fel nyíltan a vidéki pénzügyintézetek ellen, olyan időben, midőn azoknak a közönség bizalmatlansága következtében amúgy is igen nagy szükségük volna az állam és a törvényhatóságok nyomatékos támogatására.

Csak legutóbb történt, hogy a kormány a községeknek azt ajánlotta, hogy a községek a szegényalapot vegyék ki

a takarékpénztárakból és fektessék azt állami járadékokba, a napokban pedig egy árvízmentesítő társaság gyűlésén a földművelési miniszter kiküldöttje szolgált azzal a figyelmeztetéssel, hogy a társaság a felvett kölcsönt ne vidéki pénzügyintézetnél helyezze el, hanem valamely fővárosi nagybanknál.

Azt felesleges bizonyítanunk, hogy a vidéki pénzügyintézetek a periferiákon minő fontos gazdasági és kulturális missziót teljesítenek. Az a körülmény, hogy egy páratlan válság bizonyos könnyelműségeket, üzletviteli hibákat és anomáliákat vetettek felszínre, nem ingathatja meg a tőke bizalmát a vidéki pénzügyintézetekkel szemben. Még kevésbé tűrhető az, hogy a bizalmatlanságnak hatósági személyek adjanak tápot.

A mostani nehéz helyzetben éppen a kormánynak és a közhatalomoknak kellene arra törekedniök, hogy a szorongatott vidéki intézeteknek jelentékeny betétekkel siessenek segítségükre. Arra pedig a jelenlegi idő éppen nem alkalmas, hogy a kormány a közpénzeknek járadékba való fektetését forszírozza. Tegye ezt pénzbőség idején, de ne most, amidőn a vidéki pénzügyintézetek amúgy is a legnagyobb nehézségekkel küzdenek.

A válság megsebezte ugyan a vidék hiteletét, amely azonban alapjában véve erős és egészséges. A nyugalmasabb idők rövidesen normális állapotokat fognak teremteni és a közönség bizalma csakhamar vissza fog térni. A hatóságok pedig járjanak elől a jó példával és siessenek a kivett közpénzeket ismét a vidéki pénzügyintézeteknél elhelyezni.

NAPIHIREK.

A választók névsorát

május hónap ötödikétől május hónap tizenötödikéig közszemlére teszik a városházán és mindenki megtekintheti, meggyőződhetik arról, hogy vajjon van-e szavazati joga, vagy sincs.

Soha ilyen nagyfontossága nem volt ebben a kérdésben a felelősségnek, mint éppen ebben az esztendőben. Tudvalevő, hogy az új választói törvény értelmében mindenkinek, akinek a régi törvény még adott választói jogot, a joga megmarad, akár meg van az új törvény kvalifikációja, akár nincsen. Aki ezáltal elveszti állampolgári jogát, úgy lehet, soha sem jut többé joghoz és mindaddig, amíg él, kívül esik az alkotmány sáncain.

Ezért különösen most figyelmeztetjük a polgárságot arra, hogy a választók névsorából okvetlen győződjék meg, hogy vajjon megadták-e szavazati jogát. Aki pedig nem jutott szavazati joghoz és úgy véli, hogy adója alapján az megilleti semmi körülmények között se mulassza el annak felelősségét.

Választói jog ügyében — úgy a választói lajstrom betekintése, mint felelősség tekintetében készséggel és díjtalanul áll mindenkinek rendelkezésére lapunk szerkesztősége és Genál Mátyás.]

Vörös május. Május hó első napját öt-öt napig ünnepé avatta már a polgárság, mint a virágfakasztó tavasznak legszebb hónapját. A munkásság a világ proletárjai néhány esztendő óta munkás ünnepé avatták május hónap elsőjét. Ezen a napon megáll a munka, ölle hullanak a munkától kerges tenyerek, elpihennek a szerszámok minden olyan műhelyben, ahol csak szervezett munkások dolgoznak. A munkások pedig átadják magukat az ünnep örömeinek, kivonulnak valahova a szabadba, ahol családjaikkal, hozzátartozóikkal gondtalanul elszórakoznak, hogy aztán másnap újult erővel állhassanak munkába. Az idén különösen mozgalmas lesz a májusi ünnepély, mert éppen katolikus napra esik. Csak egy kis bibije van a májusi ünnepnek: Ezen a napon van ugyan

Kékkő, rézkénpor, kénmáj és raffiaháncs

legjobb minőségben és legolcsóbb napi árban.

Rézkénporló,
szabadalmazott

PERMETEZŐ

kivehető szélkazánnaal, tökéletes berendezéssel.
Vermorel-rendszerű, legjobb minőségű. (Napjegyű.)

Mindenemű permetező alkatrészek kaphatók

DRESCHER GYULA vaskereskedésében BAJÁN.

is a házbérfizetés kötelezettsége is. Bizony-bizony sok embernek okoz gondot, hogy ez a vörös május ne váljék neki fekete májúsá.

Előléptetés. Gombos Józsefet, a bajai vasúti állomás főnökét föllenőrré léptették elő. A hivatalos lap erről szóló híradása városszerzte kellemes meglepetést keltett, mert az új állomás főnök a felek iránti előzékenységgel, udvarias és lekötelező modorával hamar közszeretetre és köztiszteltetre tett szert.

Népgyűlést tart csütörtökön délelőtt a szociáldemokrata párt a főtéren. A népgyűlés napirendjére a politikai helyzet van kitűzve. A mai politikai kérdések tengelyét természetesen az általános egyenlő és titkos választói jog képezi. Hiába alkotta meg Tisza és Lukács azt a törzstörvényt, amely inkább jogfosztó, mint jogot adó, az országban az igazalom nemcsak nem ült el, hanem még inkább fokozódik. Erről a mindannyiunkat érdeklő, nagyfontosságú kérdéssről beszél majd a bajai népgyűlésen a budapesti központi kiküldött. A népgyűlésen remélhetőleg az ellenzéki polgárság is részt fog venni, hogy a mozgalommal való együztérzést dokumentálja.

Attila harmadszor. Fejér Adorján tanárnak »Attila« c. nagysikerű színjátékát, mint értesülünk, csütörtökön délután 4 órakor megfogják ismételni. Tekintettel arra a nagy érdeklődésre, mely az első két előadás iránt megnyilvánult, bizonyosra vehető, hogy a harmadik előadást is zsuffolt ház fogja végignézni. Morsékelat árú belépőjegyeket (I. hely 1 kor. II. hely 60 fillér) ezuttal Kollár A. és Wagner Antal könyvkereskedő cégek fognak árusítani.

Vasúti szerencsétlenség történt a napokban a Dunahíd közelében. Egy a víz-műépítéshez anyagot szállító kocsin a nyílt pályán dolgozott nyolc vasúti munkás, amikor legnagyobb rémületükre látták, hogy velük szemben robog Bátaszék felől a teher-vonat. Intettek a mozdonyvezetőnek, hogy álljon meg, de ez nem vette észre, hanem teljes gőzzel robogott előre. A legválságosabb pillanatban leugráltak a munkások a kocsiról és mivel magas töltésről lezuhantak, mindannyian kisebb nagyobb sérülést szenvedtek. Közben beleszaladt a teher-vonat az anyagszállító kocsiba. Az összeütközés oly heves volt, hogy a kocsi pozdorjává zúzódott, a mozdonynak két első kereke megrongálódott. A vonat személyzetének — szerencsére — semmi baja sem történt.

Kanyarójáróány pusztít Érsekcsanakon. Nincsen ház, ahol egy-két beteg nem volna. Minden házban van kanyaró beteg. A legnagyobb baj, hogy a községben orvos nincsen és a betegséget a községből szerte hurcolják a környékbe. Veszedelem jelent ez Bajának is, mert alig van csanádi ember,

aki legalább is egyszer meg ne fordulna Baján.

Asta Nilsen a Lifka Bioskopban. Ugyiszólván a tetőfokát érte már el Magyarországban az Asta Nilsen láz, amikor a Lifka Bioskop Bajára érkezett és sietett a közönségnek bemutatni a világhírneves nagy művésznőt. Asta Nilsen legkiválóbb alakítása az a darab, mely ma este kerül bemutatásra. Ez a »Bohó Ifjuság.« Hogy kicsoda Asta Nilsen, arról talán felesleges itt beszélnünk. Hiszen mindenki a nagy művésznőről beszél. Bajai iskolalányok Asta Nilsenről álmodoznak. Vagy tíz polgári iskolai leány irt a mozi divának levelet, amelyben arcképet kértek tőle. A művésznő kedves, lekötelező sorokban válaszolt a leányoknak és sietett a kérésüket kielégíteni. Ma este alkalmunk lesz a nagy művésznőnek nemcsak az arcképet látni, hanem műdunkban lesz művészetében is gyönyörködni. Az Asta Nilsen előadás kezdete ép úgy mint más előadásoké, este fél 9 órakor van.

A Lifka Bioskopban szerdán és csütörtökön Jules Claretienek az egész művelt Európában ismert és nagy tetszést aratott regényéből dramatizált 3 felvonásos társadalmi drámát, »Egy apa önfeláldozása« mutatják be. A szenzációsan nagyhatású drámát a Comedie Francaise művészei adják elő. Az előadó személyzet között nem kisebb művészek szerepelnek, mint Saillard, Dermoz asszony, Etivant és Enard. Bemutatóra kerül még ezenkívül. Telefon, mint házasság közvetítő, humoros jelenet, Chenonceaux kastély, eredeti színes felvétel és Pali, mint életmentő, bohózat.

Rum és likőr készítése házilag 50—100 százalékos megtakarítással jár, ha a Gyarmati-féle rum- és likőr-eszenciákkal otthon készítik a rumot és likőröket. Számítalan elismerő levél bizonyítja ezeknek kitűnő minőségét. Készítési módja a legegyszerűbb. Érdeklődőknek prospektus és használati utasítással díjtalanul szolgál Gyarmati Emil gyógyszerész. Bármely eszenciának 1 üveg ára 50 fillér.

SPORT.

Sport-Naptár.

Május 1-én d. u. 2 órakor 2 gimnáziumi csapat football mérkőzést tart.

Délután 4 órakor a bajai Munkás csapat bemutató football mérkőzése BSE. I. ellen.

Május 4-én. Délután 4 órakor Szekszárdi Sport Club — BSE. ellen football match. Érkeznek reggel 8 órakor, elutaznak este 6 óra 22 perckor.

Május 11-én délután fél 5 órakor Baján football-match a BSE. és Bácsalmási Sport Club között.

Május 12. Baján BSE. Szegedi AC. bajnoki football match d. u. félnégy órakor, érkeznek déli 12:31 elmennek 7:52.

Május hó 22. Baján BSE. Bácska Szabadkai AC. football match. Érkezés 12:31 elmennek 7:32, kezdete délután 4 órakor.

Május 25. Ujvidékiek mérkőzése helyett Baján atletikai és birkozóverseny délután 3 órakor.

TELEFONHIREK.

Bpest 1912. április 29

A montenegrói konfliktust

lényegesen komplikálttá teszi azon körülmény, hogy Essad pasa kikiáltotta magát Albánia királyává.

A reunió ülése — mint Londonból jelentik — tegnap tartott az eddigi ülések óta a legtovább. A hatalmak megbízottai 3 órakor ültek össze és még ³/₇ órakor tanácskoztak.

Némileg megnyugtatónak mondják az eredményt, hogy csütörtökön ismét összeülnek a meghatalmazottak tanácskozni.

Határozott információ a tegnap esti ülésről nincsen ugyan, de az az impresszió, hogy a hatalmak biznak abba, hogy Ausztria-Magyarország hajlandó újabb béketárgyalásokra.

Az angol kormány azt javasolja, hogy elégedjenek meg a blokáddal mindaddig, amíg Nikita királlyal új tárgyalásokba nem bocsátkoznak. Ez a felfogása Franciaországnak és Oroszországnak is, bár ők még mindig ragaszkodnak ahoz hogy Skutari Albániához tartozzék. Ezek a hatalmak még mindig remélik, hogy Cetinijében lehet békés eszközökkel hatni.

Cetinijében ma Giessel lovag kihallgatásra jelentkezett Nikita királynál, aki nem fogadta. Erre Giessel elakart utazni Cattaróba. Amikor ez a kormány tudomására jutott sietve értesítették, hogy a király fogadja. Ekkor megjelent Giessel a királynál, aki ismételve hangoztatta, hogy Skutariról semmi esetben sem mond le.

Berlinben Ausztria-Magyarország energikus felléptét várják mert nem biznak abba, hogy békés uton elintézhető a konfliktus. A német szocialisták interpellálni akartak a birodalmi gyűlésen, de az utolsó pillanatban lemondottak erről a szándékukról.

FODOR KÁROLY.

segédszerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

„Robúr” Világot hódít!

Magyar gyártmány

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy üzletemet (Központi Szálló épületében) újonnan átalakítottam és saját készítményű cipőimmel dusan felszereltem. — Ugyiszintén abban a kellemes helyzetbe jutottam, hogy a világhírű „Robúr” cipőket Baja és környékére az egyedülárusítást megszereztem. A „ROBUR” cipők az eddigi összes gyártmányokat felülmúlják.

Robúr-cipő formája, finomsága és tartóssága utólréhetetlen.

Kapható: SZILÁGYI SÁNDOR cipő-üzletében.)

Főüzlet BAJA, (a „Központi” épületében.)

Fióközlet Bátaszéken.

Megérkeztek a tavaszi újdonságok „Robúr”-cipők a legkényesebb igényeket kielégítik

Uj sirkőraktár!

Van szerencsénk szíves tudomására hozni, hogy Baján, Arany János-utca 2. szám alatt (Drescher Gyula ur házában)

sirkőraktárt és kófaragó-műhelyt

nyitottunk s ajánljuk saját készítményű sírköveinket minden nagyság és kivitelben a legolcsóbb gyári áron.

Elvállalunk megrendelés szerint pontosan, jutányosan és szakszerűen készített szentháromság, utikeresztek, márványszobrok és épületmunkákat, betűk vésését és aranyozását, régi sírkövek kicserélését vagy kijavítását. Költségvetéseket és rajzokat díjtalanul készítünk.

Egyben felkérjük a n. é. közönséget, hogy mielőtt bárhol sírkövet venne, előbb győződjék meg olcsó árainkról.

Szíves pártfogást és megrendelést kér

Heffler és Blaga

sirkőraktárosok és kófaragók.

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRNETETLEN
TARTÓSSÁGÚ!

MINDENŐTY
KAPHATÓ.

Házak, ingatlanok

adás-vételét és bérbeadását közvetít

TAUBNER FÜLÖP alkusz BAJA,

Petőfi Sándor-utca 10. szám alatt

Tekepálya megnyitás bárány kisorsolással.

Május-én Szalay Lajos vendéglősnél (Szarvas Gábor-utca 3.) tekepálya megnyitás lesz, mely alkalommal egy eleven bárány lesz kisorsolva. — Ételekről és italokról gondoskodik a vendéglős SZALAY LAJOS.

Használt,

de teljesen jó karban levő ABLALOK különböző méretekből jelentős áron kaphatók BAJÁN GOLDNER TESTVÉREKNÉL.

Egy jó fiu

tisztességes fizetéssel nyomdász inasnak azonnal felvétetik a „Corvin”-nyomdába, Mátyás Király tér 8. sz. (Kisvásártér.)

Lakás áthelyezés.

Szíves tudomására adom a mélyen tisztelt hölgyközönségnek hogy női **divattermemet**

május hó elsején Alkotmány-utca 4 sz. alá helyezem át, melyhez továbbra is szíves pártfogásukat kérve, vagyok kiváló tisztelettel

Stern Gizella
varrónő.

Elsőrangú szilvórium törköly és sörpálinka főzde **Baja és környéke számára** előnyös feltételek mellett szakavatott

Ügynököt keres

Ajánlatok eddigi eredmények igazolása mellett „S. T.” jelige alatt a lap kiadóhivatalához címzendők.

Azonnal felvétetik

egy jó fiu tanulólul Engárt József uri szabóüzletében. Drescher Gyula-féle házbán

Ne bántsa!

Önt a gond, ha **kényelmes, tartós és elegáns** cipőt akar venni, mert a világhírű

SALAMANDER

cipővel e tekintetben semmiféle más gyártmány nem versenyezhet. — **Egységárak:**

Salamander K 16.50

Salamander Luxus K 20.50

Kizárólag:

Rózsahegyi József

cipő-üzletében BAJA, városi bérház.

Az összes tavaszi és nyári

cipőujdonságok raktáron.

Olcsó Kobrak-cipők

A nagyérd-mű közönség szíves tudomására hozom, hogy a **legjobb**nak elismert „KOBRAK”-cipők talpában feltüntetett fix áraiból a mai naptól fogva

10 százalék engedményt adok.

Tisztelettel

Lázár Samu.

KRISTÁLY

forraszásványviz.

Étvágyat javít. Gyomorrontást megakadályoz. Több mint ezer orvos ajánlja. Kapható minden fűszer- és csemege-üzletben, jobb vendéglőben és kávéházban. — Főraktár:

Wagenblatt és Henerávi cégnél
Baja.

Szt. Lukácsfürdő Kútvállalat r.t. Bpest (Buda).

Törlesztéses kölcsönök
engedélyezünk

15-től—65 évig

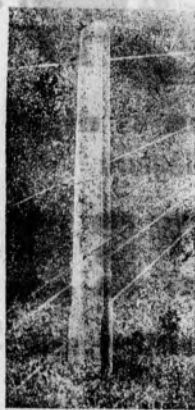
terjedő időtartamra

4¹/₂ 0 alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

Aszbeston oszlop

a legjobb és legolcsóbb **kerítés-oszlop** elpusztíthatatlan. Bármilyen méretben készül.

Terrenol

az egyedüli tűzálló aszbest cement palla állandóan raktáron van.

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá-, cementárú- és műkögyára
Baja.

NÁNAY LAJOS

KÖNYVNYOMDÁJA

BAJA GRÓF

ZICHY

BÓDOG-TÉR

ELVÁLLAL MINDEN E SZAKMÁBA VÁGÓ MUNKÁT CSINOS KIVITELBEN JUTANYOS ÁRBAN.

Zongorák és Pianinók

csakis elsőrangú gyártmányok — Lauberger és Gloss, Ceser Ferenc
továbbá Neuburger Adolf gyáraiból — kaphatók:

ifj. Wagner Antalnál

Baján,

a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett minden árfelemelés nélkül. 10 éves jótállás.

~~~~~

Hirdetések felvételnek a **kiadónál.**

~~~~~

